

САНА ОЛОХ

Х а н ы а т
1931 снл алтынны
15 күнүттэн тахсар

ССКП ЧУРАПЧЫТААБЫ РАЙКОМУН УОННА НАРОДНАЙ
ДЕПУТАТТАР ОРОЙУОННААБЫ СОВЕТТАРЫН ОРГАНА

№ 16 (5996)

1984 снл. Олуньу 7 күнэ
ОПТУОРУНЬУК

Сыаната
2 харчы.

ССРС БАРЫ БЫЫБАРДААЧЧЫЛАРЫГАР, ГРАЖДАННАРЫГАР ССКП КИИН КОМИТЕТЫН БЫҢЫРЫЫТА

Күндү табаарыстар!

1984 снл худун тутар 4 күнүтэр биниги бары бэйэ-бейт дыоһуннаах конституционнай бырааптыгын олоххо кылларгастахпыт уонна үрдүк граждaнcaкaи нaсaкaтaи гaлoрyoxтaaxпыт—ССРС Верховнай Советын депутаттарын талнахтаахпыт.

Ленинскэй партия быыбарга партията суохтары кытта ыга сохотанин баран иһэр. Бу союз—партия уонна норуот тулхадыйбат сомоһолоһуутун, социалистической общество нымгыл түмсүүтүн олоххо кылларин, Советтар дойдугарын модун кыагын уонна сайдыытын үөскүүр төрүтэ.

Государственной былаас саамай үрдүкү органыгар буолбут бу бинигиэргэ быыбар кэиниттэн онко сыл ааста. Ити кэм ССКП XXV уонна XXVI съездэрэ туруорбут улахан уонна уустук соруктарын олоххо кылларинга дулуурдаах үлэ, айымньылаах көрдөөһүн, дыаһардаахтык, күүһү түмүү кэиниэ буолла. Дойду аспыт кэмгэ сайдыытын түмүктөөн туран, бүгүн советская норуотка манньа толору эрэллээхтик дакылдааттаахха сеп: партия ырытан онорбут политической курса халбаҥа суох олоххо кыллариллар, хаһаайыстыбанын уонна культурнай тутууга сага кыйыһылар ситиһиниллэр, биниги Ийэ дойдубут өссө ордук баай уонна күөстөөх буолла. Ленинскэй тас политика—эйэ уонна норуоттарга куттал суох буолуутун политика утумнаахтык мытталлар.

ССКП КК сэтениннэтээри (1982 с.), бэс ыйынаары уонна ахсынньытаары (1983 с.) Пленумнарын уураахтарыгар, ССКП КК Генеральной секретара, ССРС Верховнай Советын Президиумун Председателя табыарыс Ю. В. Андронов этиэлэригэр сайдыылаах социализма былааннаахтык уонна бары өттүгүтүсүрү суоллара иткэнэ средствалара, оноруулаах күүстөр уонна производственной сыһыаннаһылар, общественнай олох бары эйгэлэрин салгын сайыннарын сүрүн туһаайыһылар чуолкыйдык быһаарыллынылар. Партия салалтатынан советская норуот дойдуну экономическай, научнай-техническай уонна духовнай потенциалы ордук көдүүстээхтик туһанар иһин охсуһууга кыһамнытын күүһүрдөр.

Табыарыс быыбардааччылар!

Аспыт сылларга советская экономика—Аҕа дойдуну модун кыагын төрүтэ өссө ордук үрдүк талымга өрө көтөрүлүннэ. Национальный дохуот 18,6 бырыһыан үүннэ, кэни үүнүүтүн биэс ымымыт түөрдүттэн ордуга үлэ оморумтуотун үрдэтти суотугар ымымына. Сүрүн производственной фондолар 39 бырыһыаннаан улааттылар. Тыһынчттан тахса сага государственнай промышленнай предприятиелар үлэ кылларилиннилэр. Сибири уонна Дальнай Восток айылбаларын баайлара ситиһиллээхтик баһыллаллар, Байкал-Амур магистрала үлэ кыллариллар. Энергетическай программа утумнаахтык олоххо кыллариллар, планетага саамай бөдөг Уренгой—Помары—Ужгород газопровод болдьобун иһинэ үлэ кылларилиннэ. Биниги дойдубут промышленнай бордуюксуя 30-тан тахса саамай доһууннаах көрүмүрүн, ол иһигэр—неби, мстаалы уонна прокаты, трактордары, тепловозтары уонна электровозтар, цемент, минеральной уобурдуулары, шерстной тагастары онорууга аан дойдуга бастакы минстэни ылар.

Партия улахан төрийэр уонна политической үлэтин, норуот тыһааһынаах үлэтин түмүктэригэр 1983 сылга экономической үүнүү тэтимнэ түртэтэтиллэр, норуот хаһаайыстыбатын сүрүн көрдөрүүлэрэ тупсарыллынылар. Промышленной производство кэмэйэ 4 бырыһыаннаан улаатта, үлэ онорумтуота—3,5 бырыһыаннаан. Индустрия базовай салаалара иһинлэрингизик сыраарыдылар, транспорта дымала көнөн эрэр.

Тыһа хаһаайыстыбата өрө көтөрү туһугар сыламтата суох кыһанын көрдөрүллэр. Кэники биэс сыл устатыгар киһини сайыннарыга 186 миллиард солкуобай—ити иһиннээри биэс сыллаах кэинээргэ 17 бырыһыаннаан элбэх үп бэрлииннэ. РСФСР Хара буора суох зонатын уларыта тутуу салтанар. Ас-үөл программатын олоххо кылларин норуот бүтүнүн дымалатынан буолла.

Колхозтар уонна совхозтар экономикаларга берерүүтү, тыа сиргэр озорор дымалар уонна культурнай-бытвой усулуобуйалар тупсарыллаллар. Урукку биэс сыллаах былааны кытта тэҥнээтэххэ, тыа хаһаайыстыбатын бордуюксубатын сыллаагы орто кэмэйэ үүннэ. Аспыт сылга саахарнай субьөкүлэ, хортуондуй валовой хомуурдара биллэрдик үүнүллөрө ситиһиннэ, уруккутаагар элбэх сүөһү аһылыга бэлэмнэннэ, бурдук хомулуна. Үтүтү, сүөһүнү уонна көтөрү, сымыагы государство атымылаһын улааттылар.

Партия инникитин дараны агропромышленнай комплексы сайыннарыга ахсаабат болгомтогун ууруога, онко угуллубут средствалар быһаччы көдүүһү биэринилэрин үрдэтэри ситиһиннэ, аһылык үрдүк хаачыстыбалаах бордуюктуларын иһиннэниэни быһастаа суох хааччылыгы барытын оноруога.

Биниги экономикабыт ситиһинилэрдээри мөккүөрэ суох. Ону сэргэ норуот хаһаайыстыбатын үгүс учаастактарыгар өссө да кыбычыны минстэлэр уонна илэстэр бааллар, олору туоратыга улахан үлэни мытмаахха наада. Производство көдүүһүн лапла үрдэтээхтээхтэ, норуот хаһаайыстыбатын интенсивнэй сайдыы ылыгар кылларинин түргэтээхтээхтэ. Хаһаайыстыбанын механизм, былааннаһын, экономикаһын салгын ымымалара биниги усулуобуйаларга толору эппиэтээбэттэр. Оноһуктар сорох көрүмүрүн хаачыстыбалара билигин да намыһах, норуот баайы-ир-дуолугар ханна барытыгар харыстабыллаахтык сыһыаннаһын ырааһынан кыаллаба, үгүс предприятиялар дуотабардаах эбөһэтэлистебэлэрин толорботтор. Капитальной тутууга дымала туруга билигинэ биниги астыннарбат.

Дымала интериэстэрэ үлэ онорумтуотун төрдүттэн үрдэтэри, бордуюксуя себестомоһын намытары, оорудовааһыны сменанан үлэтин коэффициенны улаатыннарарга моддуйаллар. Партия бастакы суолтаны норуот хаһаайыстыбатын бары сүһөхтэригэр кэмчилээһин режимин күүһүрдүүтэ уура. Хас биирдик коллектив үлэ ороскуоттарын, сыры, матыры-йаалары, оттук-энергетическай ресурстар ороскуоттарын намытатыга туһаайылаахтык чопчу дымаллары ылар аналдаах. Туох ханнык инкиэ хаачыстыба көрдөрүүлэрин тупсарыга туһалай, социалистическай куоталаһы көдүүһүн үрдэтээххэ, бастык опыты ордук эрчимнээхтик олоххо кыллариннэххэ, үлэ тэрээһин бииргэздэнэи форматын улахан кыахтарын ордук толору туһаннаахха наада. Дьоһуннаах соруктартан биирдэстэрэ—норуот хаһаайыстыбатыгар научнай-техническай ситиһинилэри адыас түргэниик олоххо кылларин. Ким саамай үчүгэй элбэх техникалаах, тэрээһиннээх, дыссыллыныннээх, ол кыйымылаах тахсар дин В. И. Ленин тыллара бүгүн ураты тирээн турар суолталаахтар.

ССКП Киин Комитета Советская Союз үлэһиттэрин ситиһилиннэти чингэтэргэ уонна сайыннарага, кэккэ учаастактарга таһаарыллыбыт хаалымны ситтэрэгэ, быһылгы сыл итэһинэ уон биирис пилетка былааннарын толорор уонна аһары толорор иһин норуот бүтүнүн куоталаһытатын тэтигэргэ ыгырар. Биниги аан дойдутаары быһыны-майгы олус сытыр-хайбыт усулуобуйатыгар государственнай былааннары булгуччу толоруу—хас биирдик советская киһи, хас биирдик үлэ коллективин эбэһиннээх эрэ буолбатах, ону тэнэ патриотическай иһэ.

Коммунистар уонна партията суохтар блоктарын кандидаттарын иһин куоластаан, табыарыстар, эһиги биниги норуоттук хаһаайыстыбатын салгын сайынна-рар иһин, дойдуну экономическай уонна обороннай модун кыагын бөбөргөтөр иһин куоластыаххыт.

Күндү табаарыстар!

Партия тугу онорорун бүтүннүүтүн киһи туһугар уонна киһинэхэ анаан, советская дьоннор олохторун материалнай уонна духовнай таһымнарын үрдэтэр туһугар онорор. Биэс сыл устатыгар иһиннэниэ биир киһитигэр тиксэр реальнай дохуоттар 13 бырыһыаннаан үүнүллэр, рабочайдар уонна сулууспалаахтар ый-длаагы орто хамаастара 160 солкуобайтан 182 солкуобайга дьэри, оттон колхозтаахтар үлэлэрин төлөкүбайга дьэри, оттон колхозтаахтар үлэлэрин төлөкүбүр—109,5 солкуобайтан 138 солкуобайга дьэри үүннэ. 50 мөлүйүүн кэригэ киһи сага дымээ көһөн кириди-лэр, онуоха озорор дымээ уонна коммунальнай өгө-лөргө төлөбүргэ ороскуоттар ортотунан рабочай уонна сулууспалаах мал бюджетты 3 бырыһыанчттан орду-баттар. Быһылгы сылга национальнай дохуот үүнүүтэ бүтүннүүтэ норуот ологун таһымын үрдэтингэ анаар.

Тутуу общественнай фондолара куруутун улаатын-нармалаллар. Ити фондолартан сыл ахсын онгоһуллар төлөбүрдэр уонна чэпчэтиллэр хас биирдик киһинэхэ тиксэриннэ 404 солкуобайтан 495 солкуобайга дьэри үүнүллэр. Сааһынан, инвалидоһунан уонна итэр иһини сүтэриг түбэлтэтиннэ пенсиялар саамай кыра кэмэйлэрэ үрдэтиниллэр, озорлордоох малларга көмө улаатыннаралына, уопсай үөрэхтэһин интерна-

Советская Союз граждaннара! ССКП Киин Комитета эһигини куоластытын коммунистар уонна партията суохтар блоктарын кандидаттарын иһин биэрэргитигэр ыгырар. Биир санаанан куоластаангыт эһаги коммунистическай айар-тутар үлэбэ уонна эйбэ туһаайылыбыт партия курсугар эрэллээххитин өссө төгүл демонстрациялаан көрөөрү өх-хүт.

оскуолаарга итэһинэ детдомнарга итиллээччилэри көрүү-харыны усулуобуйалара тупсарыллына. Оскуо-лалар үөрэнээччилэрэ босхо ученикларынан туһанал-лар.

Социализмнэни наадалаах табыардарынан хаачы-йымы, ити табыардар ассортиментнарын кэһэтинни уонна хаачыстыоаларын үрдэтинни партия ураты дьа-лун суолталаах дымаланан ааһар. Норуот туттар та-баардарын онорууу уонна иһиннэниэргэ онгоһуллар өгөлөр системаларын сайыннары кыһын программа-мат уратылаан онгоһуллар. Медицинскэй көмө тупсарыл-лар, дойдуну олохтоохторун сыл ахсын диспансе-ризациялааһыны олохтооһунна бэлэмнээх ССРС Минист-Социальнай проблемалары быһаарыга партия улахан суолтаны озорор дымалары, оскуолаары уонна ос-куолаа кириэһтэрин иһиннэни саастаах озорор уч-реждениеларын, балыһалары итэһинэ культурнай-бытвой аналдаах атын да объектары тутуу былаанна-рын булгуччу толорууга биэрэр. Тулаһыр эйгэни харыстааһыныга уонна айылга ресурстарын септөөх-түк туһаныга дымаллар кизг комплекстара толор-уулар.

Социализм үлэһиттэр олохторун принципнальгай сага хаачыстыбатынан уратылаах. Ити материаль-най комфортка эрэ сыһыаннаах буолбатах, ону тэнэ бэйэтигэр киһи толору кизтээх ологун-дыһары, спектрин бүтүннүүтүн—үтүө общественнай салгы уонна үлэһин толору хааччылыны, коллективистическай өйү-санааны уонна табыарастын хардарыта көмөлө-түһүүтү, сир-майгы өттүнэ чэһин буолууну уонна социальнай оптимизм, дойдуну хаһаайынынан буолуу чувствотын түмэр. Киһи достоинствотын уонна об-щественнай престиһы кылаабынай мээһиннэ биге-э общество уйгугутар сознательнай, түө сөөб стаах үлэ общество уйгугун туһугар көбүлээһиннээх үлэ—гражданственность сүрүн кестүүтэ, норуот ологун уйгугун үөскүүр төрүтэ буолар.

Коммунистар уонна партията суохтар блоктарын кандидаттарын иһин куоластаан советская дьоннор хас биирдик үлэһит, хас биирдик мал ологун таһы-мын салгы үлэһит иһин куоластыаххыт.

Табыарыс быыбардааччылар!

Урукку быыбартан бэтэх аспыт сыллар усталары-гар биннэхэ үөрэхтэһини наукамы, культураны са-һыаннарыга элбэх онгоһуллуна. Бары бүтүннү орто үөрэхтэһингэ кирири түмүктэннэ. Ычат үлэбэ үөр-енинни уонна профориентациятын төрдүттэн тупса-рыны, үөрэх уонна иһин хаачыстыбатын үрдэтингэ уопсай үөрэхтэһини уонна профессиональгай оскуола реформата көмөлөһүөбэ.

Билин-көрүү үгүс салааларыгар ССРС аан дойдуну бастаан иһэр позицияга турар, наука производствон кытта сибээһин бөбөргөтүүгэ, промышленность науч-най-техническай прогресс хааччылар салааларын түр-гэниик сайыннарыга дымаллар ылылаллар. Космо-ны эйэлээхтик баһылааһыныга сага кыаһылар сити-һилиннилэр. Экономическай, социальнай-политическай уонна идеянай-итэр соруктары быһаарыга обше-ственнай наукалар оруоллара улаатар.

Литература уонна искусство олох кырдыгын сөһүн ойуулаан көрдөрөр, биниги идеяларбытын бигэ тэгэр сага дьоһуннаах айымньыларга айыллынылар. Партия талааннары харыстабыллаахтык үтүннэр, художник-тар айымньылаах көрдөөһүннэригэр ытыктабыллаахтык сыһыаннаһар, культураны туох байытарын бүтүннүү-түн өйүүр. Литература уонна искусство идеяны ис хоһоонуну туһугар кыһанан туран, ССКП инникитин даһаны киһи сайдыытын норуот интериэстэригэр су-лууспалырын курдук салайабыа.

Үлэһиттэр сознательностарын уонна активностарын үрдэтингэ сүткэн оруолу идеологическай, маасабай-политическай үлэ ылар. Советская общество опыта бүтүннүүтэ итэһиттэр: партия политикатын бэйэлэрин хаан-уруу дымаларын быһымтынан ылынан, дьоннор иһин дириник өйдүүр буоллахтарына, биниги иһин-ки дикси барылабыт тэтимнэ эмиэ түргэтир. Дьэ ол иһин сага киһини иһин—саамай дьоһуннаах сыл эрэ буолбатах, ону тэнэ коммунистическай тутуу булгуч-чулаах усулуобуйата.

Коммунистар уонна партията суохтар блоктарын кандидаттарын иһин куоластаан, табыарыстар, эһиги дойдуну духовнай олоо чэтигэ сайдаһын туһугар, со-ветская киһи диктиттэр сайгачыгар улам ордук үтүө усулуобуйалары үөскөтөр туһугар куоластыаххыт.

(Салгытын 2-с стр. көр).

ССРС БАРЫ БЫБАРДААЧЧЫЛАРЫГАР, ГРАЖДАНПАТЫТА
ССКП Жинн Жомитетын БЫГЫРЫЫТА

(Салгыыта, Ичинн 1 стр, көр).

Табаларык быыбардагычылар!

ССКП бодомготун кинигтэр советской общество политической систематын тулсарым, нуруот бутууныг государствоын бэсэргэтүү болгуураара турбуттара уонна тураллар.

Рабочай кылаас башкылар-көңүлүр орунун чөлүн халларан уюна куушурдан туран рабочайдар, балыйайдар, интеллигенция тулхайдыбат союзгара бөгөрөгүр. Калаастар уюна социальный бөлөхтөр ку-гасалымаларын, общество кылаана суох структуратын сайдынын профна барар.

Сайдымханын социализмга сvidднхатах демократия дхуерэлхэр. Барн граждaннар, эр дхоннор уонна дхакхталар, расалар уонна национальностар тэн бa-
раалатаннмилар, улэс, сынньалынга, уорэххэ, олоор дхнэс, дорубуйе харыстабдылар бйраагытара, атын
социальнй-экономическай, политическай уонна тус
бэйэ бйраагытара уонна конгуллэрэ—бу барыга ССРС
Конституциятынан, социалистическай тутуунан мх-
тиэлимин бийиш олоххут дхннэххэ кустуутэ.

Социализм бу фундаментальнай смянхастарыг буржуазнай общество, киин басыгдбай уонна сирэй көрбөх демократиятын түһүнэн долбохтооччулар, «киин быраалтарын» саата-суута суох көмүскээччилэр туту утары туруорар ылахтааларай? Баайдар былаастара уонна монополиялар барыны күөнтээһиннэр, социальнай уонна национальнай баттал, экономическай кризистэр уонна курууутун үлэтэ суох буолуу, баттамчыт-атадастамыт дьон муһур, үлүктэригэр тиийилэрэ уонч моральнай сыйыһым-ыйыммы—бу буоладалар «көгүд» общественнан ааттанааччы илэ-чыхчы көстүүлэрэ, историческай эстэр дылдалаах капитализм өсөт сырган баастара.

Социалистической демократияны утумнаахтыг сайыннарымы—ССКП халбигнаабат курса, Государственной уюмна общественнай олох саамай дьолуннаах боппуростарыгар уураахтары арытан огорууга кизн маассаны тардыыга, ону кизиник ийтиннээрн ийиэг, критиканы уюмна бэйэн критикалавыны сайыннарымы, норуот хонтуруолун күүүрдүүгэ профсоюзтар, комсомол уюмна алын маассай таргалталар активностарга үүнээрнэгэ партия улахан болромтотун уураар. Үлөһиттэр көбүлээһиннээрн уюмна бэйэлэрн айым-нылаах үлэлэрн көрдөрөллөрүгэр үлэ коллективтарын түһунан Союмон сага кизг саяахтары дыйбар.

Советский демократизм, билиги социалистической олохтут снэрин ис дьингэ бэйгэ дьыссинилиннэгэ суох буолууну, антиобщественный кастуудэри, сокуоннары кэһинилэри кытта дьүөрэлэспэтэр. Норуот толору өйөөһүнүнэ партия дьыссинилиннэни, тархаллиах буолууну уонна бэрээдэги бөгөрсөтүү линиятын хал-бана суох олоххо киллэрэр. Успүкүлээннээһини уонна бэрк илһини, социалистическай бас билиһин уоруу-ну утары, социалистическай бингэ олоруу куормала-рыгар туох утарсар ил бүтүннүүтүн утары дьаныар-даах охсуһуу ытыллар. Бу охсуһууга үлэһиттэр кэп-арыалара улам тахсылаах кыттыны ыллар буолан иһэллэр.

Норуот билаанын кылабынай инструментаан, ССРС политический төрүтүмүн народнай депутаттар Советтарга буолаллар. Хаһаайсчыбынай уонна культурай тутуу сорукутарын быһаарыыга кинилэр орууларга өрүү үрдүүр, депутаттар прахмэниэниэни кытта сибээстэрэ бөкүгүүр. Партия бэйэтин прахмэниэни Советтар айыччылыах активностарын инникитин да сабыннарарыга, норуот таабыт дьонноруу эппэтиэстэрин уонна авторитеттарын үрдэтигэ көрөр. Тирээм тулар сорукутарга биридэстэрэ—салаат эппэриэтин улаатан турсарын уонна салгыа сабыннарары.

Партияг нийгэмийн дагс гомогенность уонна общество дэмэлэлэрийн салайдыга үлэһиттэр кыттыыларыын кэлгэтэр түһүгэр кыһаныаба, хас биирдийн кийи бэстэни быралыттарын толору туһакарын уонна гражданскай эбэһиниһтэринин холобур буслар нурдук толороруу си-
һиһэ.

Кийн Комитет рабочий мэдлэйн, колхоздаах бэлэнийн аймаг, советский интеллигенцийн бэйлэрийн нуластарын коммунистар уонна партията суохтар блоктарын кандидаттарын ийин бэрлэлэрингэр ыггар. Онон эниг, күндү табаарыстар, советский общество—социальной сирдээх буолуу уонна дынг-чачы норуот бэлэнийн обществата биир ныгыл буолуутун уонна сомолорууутун салгын бэргэтэр ийин нолостуоххыт.

Советский Союз гражданства!

Коммунистический партия ленинсий национальай политикань утумнаахтыг олоххо килгээр, ол түмүүк тэринэн бийгэж союунайдыг кизэ туттабыт. Аан дойду исторингыг лан бастаан дойду элбэх нацио-нальностоох састааба кини мэтлэх буолуутун исто-чингыттан күүс-күдэх уонна эчирүт сайдым источина буолла. Ааспыт сылларга нуоруот хаһаайыстыбатын биир кэлим комплексан тэрэгтин иһинэн бары союу-най республикалар экономический модун кыштарат-тессе ордук бөөрөгөөтө. Советсий интернациональай култура байытылына уонна санга чарылхай кэрлэ-каларынан кизэйдэ. Нуоруоттар дын-чакчы довор-донууларын, тулхадыйбат бырааттабылыарын демон-страциялаан көрдөрүүнэн СССР тэриллибитэ 60 сыла твудуутун бырааһынньыктааһын буолла.

Партия бэйэтэин соругуун инникинни да дойду иччиллара уонна народностара дэгиттэр сабдыларын халччыйарга, кинилэр улам күүскэ чугасыйаһыларгаар туһалааһыбыт күрсү халбаҥа суох ыһтарга көрө.

СССР-и бари нийцлалар үлэлтгээр партийнай уонна
государственный органиарга сөптөөх представителлэр
дээх буулгаларын туһугар мэддэтин хяһаныада, ра-
бочай кылаас национальнай этэрэгтээр үүнэллэртгэр
дөмөдөлүмүр, тыл, культура уонна олох-дьаһах сә-
лалаларыгар гражданиар уратылаах көрдөбүллэрин
укуоттууба, патриотический уонна интернациональнай
ийитини тудсарын айыһар.

Коммунистар уонна партията суохтар блоктарын кин-
дидаттарын нинн куоластаан турунуыт, эһиги, табда-
рыстар, бырааттыы норуоттар улуу уонна тулхадый-
бат дорордохууларын нинн, биниги биир паныыл Аба-
дойдубуу—Советский Социалистический Республик-
аар Союзтара санга өрө көтөбүлүүтүн нинн куолас-
тыаххыт.

Сайдымзаах социализм обществаг бари кылаастар: уонна социальный бөлөхтөр, советскэй дьоннор бари көлүмнэлэрин дьаныардаах үлэлэринэн, өркөн өйдөрү-санаа, сонна хабанньадыларын тутулуна.

Революция, сэрин уониз үлэ ытыктабыллаах нөтө-
роннара!

Ленинсий партиа салаататман энгиг Советский бэлэагн бигэрэллнхит уонна көмүскээбхикит, социализм амылаатын уурбуккут. Ага дойдуга Улуу сиринтиг салларыгар энгиг көлүөнэбит Ийэ дойдуга көнүлүүн уонна тутулуга суох боолуутун туруулаһан көмүскээбитэ. Улуу Кыайыһы ситиспитэ, ол 40 сыла тутулуга көлөр сылга бэлэтэниибэ. Энгиг ээригэр үлүтүртүлүүбүт норуот ханайыстыбатын чөлүтөр түлүбүтүк, сөгү күүрэттэри уонна заводтары тулуккут. Күндү табаарыстар, хөлөбүрү суох хорсун бияһыгыт иһин, үрдүк дьулуургут уонна хүүстээх салаагыт иһин эннэхэ диниэ махтал.

Партия ийнийгитни да ветеранвар тустарыгар, кинилэр дайду олофор активнайдык кытгалларыгар усулуобуйаны тэрийэр, эдэр көлүөнэни китигэ кинилэртардар туфугар кыһаннаба. Партия хас бирдиги ветерана, сэрин уонна үлэ ветерана ыччат наставнигыгбуолуохтун, эдэрдэргэ бэйэтин идеянай бигэ нтэбэлини оловун онытын, социализм дымалатыгар муугура суох бериниктээхтик сулууснаааһыннга бэлэмни биэриэхтин.

Комсомолецтар уонна комсомолкалар, уолаттар
уонна кыргыттар!

Энги—ара келүөнэлэр албан даттаах үгестэрин нэһи
лииньиктэринизит уонка ону салбааччыларгыт, ком
мунистар, норуот бүтүүнэ энги үлэҕэ эитуаназмим
тин, наука төрүттэрин баһылааһымга энги дьаныар
гытын, патристическай уонна интернациональнэй нэһи
толорууга энги эр санаалааххытын үрдүктүк сыана
лыччалар. Партия ыччаттарга эппиэттээх сорудахтары
издэбитин итэҕэйинэ, үүтэр келүөнөнн коммунисти
ческай истинкэ Ленинскэй комсомол оруолун үрдэ
тиһэ.

Мелүүнүнүн уолаттар уонна кыргыттар бымбаргаан бастаан кыттыахтара, ССКП Кини Комитета эдэр бымбардааччылары активнай политическай олоххо киирэллэринэн не сүрэхтэн эбэрдэллэр уонна кинилэр ССРС гражданинны үрдүк аатыгар достойнай буолуохтара диир бигэ эрэли биллэрэр.

Кунду дьахталар!

Дойду нуруут хэнаабыстыбатыгар, государственнай уонна общественнай олох түһүлгэтнгар эһиги килбэппээх үлэритинэн киэн туттар, эһиги нйэ быһыатын хорсун быһымытын уруйдуур-айхаллыыр. Советскай дыахталлар үлэлнр уонна олорор усуллубуйаларын туһунан, нйэ буолууну уонна оёо сааһы араагыааһын, дыа кэргэн, бөрүгөтүү—партия уонна государство социальнай политикаларгар ити барыта доһун инэстэн илал.

Советский даяхталлар мэдэлтийн сага обществен
ллар-тулар лын ниникн кэксэлэригэр буолаллар-агар
бииги Ийэ дойдубут достойдй уолаттарын уонна
аиргиттарын итэн таһааралларыгар саарбаҕаламат
ССКП Кини Комитета ветераннары, миччаттары
даяхталлары бэйэлэрин куоластарын коммунистар
уонна партията суохтар блоктарын кандидаттары
инин биэрэллэригэр уонна онон үрдүк сознательной
Советтар дойдуларын күүһүн-күдэҕин уонна албан
аатын хаматарга бигэ дьулууру көрдөрөллөрүгү-
мсыраа.

Билір дойдүлазхтарбыт!

Партия уонна Советский государство советский
дөм олохторун уонна үлэлэрин айкалах усулуобуйа
тын хааччылар, бары бүтүүн айыни уонна норуоттар
га куттал суох буолуутун чөлүнөн хаалларар уонна
бөдөркөтөр туһугар туох кыалларын барытын оло-
рдолор.

Социальный сайдымы тохторго дуулуар ультра-реакционный империалистический күүстөр буруйдарынан бүтүн аан дайдуга быһым-майгы улаханчык мөл-төтө. АХШ салалар эргитэлэрэ, аан дайдуу баһы-дыарга холонон, сөйлөнүнүн мунура суох үлүһ-үлүүнү тэннитилэр, государственнай терроризмы офи-циальный политика тасымалар таһаардылар, сеп-сепсиз күүһүнүн бөлөлөрүн воляларын сувереннай го-сударстволарга соңнуурга соруналлар. Вашингтон ад-министрацията Советская Союһу кытта сыһааныһа-лары субс-соруулан сытырхатар, социалистическай дайдулары утары саамай ыовохтоох провокациялары отторор. Европада ядернай сөйлөнүүлэри хааччакта-һынгга уонна сарбыһыга көпсөтүүлэри тохто.

Билгээ дүнзэйт буюугун заньгар «першинн»эрэ
уонна кынаттоох ракеталары тарбатан туруоруу-
ССРС-жа уонна социалистическай доордохуута бу-

түүнүгэр куттаа суох буолуугусар быһаччы тубун
нын, энэ дыһалатыгар сатаман өстөөхтүү хардым. АНУ
уонна НАТО-ба киин союстаахтара Европала улаан
лан дойдо үрүүнэн байыанынай тэг буолууну бейс
рин туһаларыгар уларытарга аһаастык холонолоор
көстөн турар. Ол эрэри итинник буолуо суоба!
Д. Александров 1983 с. балаһан ийи 28

Таб. Ю. В. Андропов нүгээби уонна сэттинньи 24 күнүгээри Сайыбылгыны ларыгар, «Правада» хаһыат ыйыттымаларыгар киир-
пинэттэригэр (1984 с. тохсунньу 25 күнэ) аан дойд-
таабы балаһыанньа билигини уустугуруутун ууску-
нит биричиинилэри диригдик уонна бары өттүгүн са-
налааһын бэрланинэ, билиги партиябыт утуунаах
политическай курса бигэргэтилинэ, советскай до-
мор эйгэ биир ныгыт аолалара, социализм утар-
Вашингтон билдэрбит «крестовой походугар» кистэн-
харда охсууну бигэрэгэ киирилэр, сорунуулаахтарга
лиинилэр. СССР уонна кини Варшаватаагы Дүй-
барга союзтаахтара ылынар хардары дьабыллара
билигноруоппут, социалистическай довордохуу
дойдуларын үлэһиттэрин биир санаанан биһирээ-
рин ыллылар, кыранымыс тас өттүгэр үтүө санаа-
дьон барыларын өйдөөһүннэрин уонна айбурлар
көрүстүлэр.

Баймашнай-политической бичиг-малгыг төгс дагуу тугуй ишинэ ону ахартуу кууркэтэй өйдөнүүлээ сууцтай Советский норуот тулдуурдаах кытаанах өйдөөх-санаа лаах. СССР, киши доботорун уонна союзтаахтарын интериэстэрин туруулаһан көмүскүүр туһугар бидеа сөп буолар күүс-күдэх уонна средство баар. СССР КК-та уонна Советский правительство дойду оборона ланар дьобуруун бөбөргөтөр. Сэбилленилээх Күүс-санаа социализм кыайыыларын көмүскүүргэ туох наадаа бынан барытынан хааччыйар туһугар инициатива а сымактата сөөх кыһаньмахтара.

Советская Армия уонна Муоратаны-Байыны
Флот буюуунара!

Партия уоина нуруот эһигини бэйэбит бэйэр
маастарыстыбарытын уоина үөрүлэххитин сыһыны
суох тунсаран иһэргитигэр, суостаах сэбиллээһини
ла аныгы техниканы дьаныардаахтык байыллыгыт
гар ыгырааллар. Ийэ дойдуга ытык нэскилэн доту
найдык толорун, мэдэллэрин сэрэхтэ буолун!

Имперализм суудайныларыг бичигч нэрхү-
ленинскэй партины тул өссө ордун иккэ түсхэи
дарар. Хае бннрдын советскэй киби үрдүк-полити-
кай өйү-санзаны уонна сэргэх (буолууну кээдэр)
Аба-дойду экономическай уонна оборонолоор иди-
кмааны бөрөгөтөр туһугар күүһүн-күдэрин тозо
Спэрэн үлэлнирэ дьолун сөөлөдөөхтөр.

Эйэни туруулаһан көмүскэһин, ядэрнай өлөм-
туоратым—билигини кэм кылабынай соруа. Оуу-
һаарар иһин охсуһууну Советскай Союз планга эй-
дүлүһар бари күүстэрини кытта биһиргэ иһар. СССР
социалистическай доҕордоһуу дойдудулар биһир иһар
буолуулар бөгөргөһүнүгэр, эйэ уонна социализм
сайдыы тиэриги быһыытынан киһи позициялары б-
дөргөтүүгэ бари дьаһалынан көмөлөһөр. Баста-
халбоспогох дойдудар агрессияны уонна сайыа-
суоһааһыны утары дьайыыларын күүһүрдөмүр. А-
дойдутаары политика дьонунаннах факторын биһир
маасса сөрөһини утары хамсааһына хайзагыттыр
киһи далаһыккынанна, СССР коммунистар, Сая-
уонна көлөһүннээһини утары, киһи аймак чинчий-
тыл чөлүнэ хаалларар иһин, дьоннор саамай баста-
быраантырын, олорорго быраантырын иһин охсу-
бары прогресспанай күүстэр интернационалист-
биһиргэ үлэлээһиннэрин иһин туруулар.

СССР бүтэгийг сэтгэн бичигдэг-мийдэгт, дахиад
сэтгээрэгэр илшлэлийгт Эйз программатигтат өгүү-
сууга. СССР Верховнай Советин ууралдгар өсөг
бигэргэтгилшнэ: Советскай Союз бигр да-дойдуу-
баагы эбэтэр илшлэги да-дойдуу бооллуун-кутла
бюлуутугар суудайбат. Кипи бари дойдулары
эйлээхтн олоруон уонна араас социальной-
ческай тутулаллах госуларстволар эйлээхтн
олорууларын принцибин олохх килдэрэн
Советскай норуот саамай диринг бада санзатн
рөн, партия уонна правительство сэрини
кутлалн т-
эйэнн чөлүнэн хаалларар түһүр
руохсана

Коммунистар уонна партията суохтар баатар
кандидаттарыни иһин куоластааһыт, эһиги, табыр
тар, бигэ эһэни уонна бары бүтүүн куттал суох
луутун хааччыһыны, государстволар икки ардылар
гар биһигэ үлэлээһини көгөтүүн уонна диригэтүүн
иоруоттар тутулууга суох буолууга уонна социаль
сайддыга бырааптарыни көмүскээһини халбаһы
смаал өгөстүбүт ленинскэй тас көрүлүс
тыаххыт.

Табаларыстар!

Билиги дайлуубут бары ситиһиһыларин советский
нор Советскаякй Союз Коммунистическай партиат
общество салайар уонна сүрүннүүр күүһүн албэх а
тээх үлэтин кытта сибээстииллэр. Кини абыс уон
устата марксист-революционердар кыра таргилат
тэн билигин 18 мөлүйүүнтөн тахса коммунисту
модун партия буолар.

на огу айымнылаахтык сайыанаран, СССР дойдун
политикатын уонна кини тас политический курсуун
назар. Дойду дьылбатын итин бэйэтин историческ
оруолун уонна эппиэтинээһин диригиник айдоон, ил
социальный процестар хаамыларыгар улам көрдү
тээхтик сабыдыаллыырга дьулуһар, биргэзм көрдү
дэригар уонна санга сорукарга сө...

(Бүтүүтүн 3-с. стр. нөс.)

